

zug862

0 BD

Ministerie van Veiligheid en Justitie
De heer mr. I.W. Opstelten
Postbus 20011
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Doorkiesnummer
(070) 373 8253

uw kenmerk
284272

bijlage(n)

Betreft
conceptwetsvoorstel invoering
flexibel cameratoezicht

ons kenmerk
BABVI/U201201453

Datum
15 oktober 2012

Geachte heer Opstelten,

U heeft de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) verzocht om een advies te geven over uw voorgenomen wijziging Gemeentewet om burgemeester meer mogelijkheden te geven cameratoezicht in te zetten (hierna: Wet flexibilisering cameratoezicht). Hierbij doen we u onze reactie toekomen.

De VNG ziet cameratoezicht als een nuttig instrument om de veiligheid te vergroten, als onderdeel van een bredere aanpak van veiligheid. De inzet van bijvoorbeeld politie, gemeentelijke toezichthouders en handhavers, straatcoaches blijft noodzakelijk. Wij zien ook dat cameratoezicht zich dermate snel ontwikkelt, zowel in technisch opzicht als in gebruik, dat de regulering ervan fundamenteel anders moet worden vormgegeven: één algemeen kader voor de verwerking van beelden van camera's die door de overheid worden opgehangen. Aan het einde van deze brief gaan we hier nader op in.

Wat het wetsvoorstel betreft constateren we dat het een oplossing geeft voor enkele knelpunten die gemeenten in de praktijk ervaren, tegelijkertijd behoeven bepaalde onderdelen nadere toelichting. We hebben daarom een aantal vragen en stellen enkele aanpassingen, verduidelijkingen en verbeteringen voor die de waarde en het toepassingsbereik van het wetsvoorstel vergroten:

Behoud van de mogelijkheid om zonder gebiedsaanwijzing individuele camera's te plaatsen

De essentie van het wetsvoorstel is om gemeenten de mogelijkheid te geven om binnen een bepaald gebied snel camera's te plaatsen of verplaatsen als sprake is van tijdelijke en zich verplaatsende overlast. Hiermee is een specifiek plaatsingsbesluit voor elke individuele camera niet meer nodig en kan sneller worden gereageerd op veiligheidsproblemen. Dit voorziet inderdaad in een behoefte, maar vooral in situaties waar al sprake is van een min of meer samenhangend gebied waar vormen van overlast en criminaliteit voorkomen die zich makkelijk kunnen verplaatsen. Bijvoorbeeld drugsoverlast. Er zijn echter ook situaties waar dat niet nodig is. De memorie van toelichting geeft zelf het voorbeeld

van het uitgaansplein, waar volstaan kan worden met het ophangen van enkele vaste camera's. In deze situaties voldoet het huidige wetsartikel prima.

De tekst van het wetsvoorstel wekt de indruk dat de burgemeester voortaan in alle gevallen met een formeel besluit een gebied moet aanwijzen waarbinnen de openbare plaatsen zich te dienen bevinden waar de camera's worden opgehangen. Het plaatsingsbesluit voor een individuele camera zou dan niet meer mogelijk zijn. Dat zou de mogelijkheden voor gemeenten juist beperken. De aanleiding voor het wetsvoorstel is dat onder andere door gemeenten is aangegeven dat in specifieke situaties het effectiever is een gebied aan te wijzen waarbinnen camera's eenvoudig verplaatst kunnen worden. Wij adviseren u om dit als extra mogelijkheid in de Gemeentewet op te nemen en niet in de plaats van het huidige regime.

Gebiedsaanwijzing

In het nieuwe artikel 151c lid 2 en lid 3 worden twee aparte besluiten geïntroduceerd. Wij vragen ons af of het niet beter is deze samen te voegen, zodat er niet twee voor bezwaar en beroep vatbare besluiten ontstaan.

Het wetsvoorstel verplicht de burgemeester om de gebiedsaanwijzing in te trekken wanneer het gebruik van camera's niet meer noodzakelijk is in het belang van de handhaving van de openbare orde. Deze verplichting maakt verzoeken om intrekking door een belanghebbende mogelijk. Dit heeft tot gevolg dat de burgemeester expliciet moet gaan motiveren waarom het "gebruik van camera's" in een bepaalde geval nog steeds noodzakelijk is. Hij zal dit moeten gaan objectiveren met rapporten en daarbij gepaard gaande bezwaar- en beroepsprocedures moeten voeren. Er komt een mogelijke zware en dure motiveringslast bij voor de burgemeester, die de administratieve lastendruk vergroot.

Eenduidige definities

In lid 1 van het nieuwe artikel 151c Gemeentewet wordt het "gebruik" van camera's geïntroduceerd als vervangend begrip voor het "plaatsen" van vaste camera's. Dit gebruik wordt echter niet omschreven. In het wetsvoorstel is het onderscheid tussen vast cameratoezicht en mobiel/flexibel toezicht niet helder. Elke camera, ook de eenvoudig te verplaatsen, is nagelvast bevestigd. Echt mobiele camera's zijn dat niet, zoals in auto's, op vliegende drones of op helmen van politiemedewerkers. Zoals het nu staat geformuleerd kunnen gemeenten elke bestaande vorm van cameratoezicht gaan gebruiken, vast, rijdend of vliegend. De termen flexibel, verplaatsbaar en mobiel worden in het wetsvoorstel ook nogal eens door elkaar gebruikt. De VNG vraagt u hierover helderheid te geven.

Status van camerabeelden

Het wetsvoorstel beoogt de status van camerabeelden te verduidelijken. Het gewijzigde artikel 152 Gemeentewet is al een stuk duidelijker, maar roept op een enkel onderdeel ook nog vragen op. De laatste zinsnede van artikel I, onderdeel a (artikelsgewijze toelichting) is wellicht een goede basis.

Rol van de politie

De memorie van toelichting stelt dat beelden van gemeentelijke camera's onder regie van de politie dienen te worden uitgekeken. De VNG onderschrijft het uitgangspunt in onderdeel 7.2 dat de politie als partner betrokken is en mede financieel verantwoordelijk is. Dat geeft zeer gewenste duidelijkheid. In het huidige artikel 151c lid 3 Gemeentewet staat nu 'De burgemeester bedient zich bij de uitvoering van het in het eerste lid bedoelde besluit van de *onder zijn gezag staande* politie. In het nieuwe artikel 151c lid 4 is de cursieve zinsnede over het gezag weggefallen. Het verzoek is om dit te corrigeren.

Cameratoezicht op bedrijventerreinen

In de praktijk komt het voor particuliere camera's van de bedrijventerreinen de openbare weg volledig uitkijken, met als doel de bescherming van de eigendommen van de ondernemers. Dit is een ander

doel dan 151c Gemeentewet; waardoor het ook gerechtvaardigd kan zijn dat het uitkijken en de kosten niet bij de gemeente liggen en de regie niet bij de politie. Het wetsvoorstel is een uitgelezen kans om aan te geven onder welke voorwaarden het uitkijken van wegen op bedrijventerreinen door ondernemers is toegestaan en onder welke voorwaarden publiek-private samenwerking mogelijk is. Het blijft nu een schemergebied waar per gemeente anders invulling aan wordt gegeven.

Schrappen 151c lid 8 Gemeentewet

Wij verzoeken u lid 8 van artikel 151c te schrappen. Aanvankelijk was het de bedoeling een certificeringsregeling op te stellen. Mede naar aanleiding van overleg tussen vertegenwoordigers van belanghebbende partijen, zoals politie, gemeenten, installateurs, verzekeraars en particuliere beveiligingsbedrijven heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bij brief van 8 september 2008 aan de Tweede Kamer gemeld hiervan af te zien. Het bleek niet meer nodig te zijn en droeg bij aan het verminderen van de regeldruk. De VNG onderschrijft dit nog steeds. De technologische ontwikkelingen gaan zo snel dat het niet realistisch is te denken dat een algemene maatregel van bestuur opgesteld kan worden die dit adequaat reguleert. Regelgeving loopt per definitie achter de feiten aan en kan zelfs belemmerend werken voor innovatie. Het draagt verder bij aan de administratieve lastendruk. Bovendien getuigt het niet van kwalitatief zorgvuldige wetgeving om in een wet de mogelijkheid van een algemene maatregel van bestuur op te nemen puur en alleen 'voor het geval dat.'

Ten slotte vragen wij uw aandacht voor een punt dat niet in dit wetsvoorstel is opgenomen maar wel in verband staat tot gemeentelijk cameratoezicht:

Eén wettelijk kader voor cameratoezicht nodig

Verschillende vormen van cameratoezicht worden door afzonderlijke wetten gereguleerd. De regimes voor de handhaving van de openbare orde, de beveiliging van eigendommen en de opsporing zijn de bekendste. Er zijn in de praktijk vele voorbeelden aan te wijzen waarin deze vormen in elkaar overlopen en de nodige vragen oproepen. Ook komen er nieuwe vormen van cameratoezicht door de overheid bij: voor milieuzones in binnensteden en het beheer van de openbare ruimte. Er wordt geëxperimenteerd met auto's met camera's die al rijdend geparkeerde auto's controleren. Ook de technologische ontwikkelingen gaan snel. Camera's worden kleiner en mobieler, in andere apparatuur verwerkt (mobiele telefoons). In sommige landen wordt gewerkt met vliegende camera's, de drones, die gemeentelijk grondgebied controleren. Er is een fundamenteel andere benadering nodig om dit te reguleren. Niet voor elke verschijningsvorm een afzonderlijke wet, maar één wettelijk kader, dat het gebruik van door camera's verkregen *beelden* reguleert. Al eerder heeft de VNG gepleit voor een algemene wet voor in ieder geval de verschillende vormen van cameratoezicht die in een gemeente voorkomen. De VNG is bereid dit onderwerp te zijner tijd te agenderen en gaat hierover graag met u in gesprek.

Hoogachtend,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr. R.J.J.M. Pans
voorzitter directieraad

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Postbus 30435 2500 GK Den Haag

PostNL
Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

Ministerie van Justitie
DBOB/DIV/OAB/AL-OD
Datum 16 OKT. 2012
ONTVANGEN

16 OKT 2012 11:11 700 1111 2102/91/07

6056P 2500EAD1